

OKPỤKPỌKÙ NKE MOSES N'ETITI OSISI NTÀ AHỤ NKE NÁERÉOKÙ

Opupu 3:1-22

IHEOMUMỤ 48 - Nke Ndiokenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “N’ihi na nchèghari adigh n’onyinye-amara nile na okpukpo nke Chineke” (Ndi Rom 11:29).

I Mkpughe Nke Chineke Kpughere Onweya Nye Moses

1. Mosesnaazụigwèewuna aturụ nke Jetro n’akukụ Ugwu Sainai, Opupu 3:1; Jenesis 39:1-6, 22,23; I Samuel 16:19-23; Ndi Galetia 1:17
2. Chineke putara ihè n’osisi ntà nke náerèokù, náakpali obi Moses nke náachosiike imuta ihe, Opupu 3:2, 3; Luk 19:2, 3; Jon 1:46
3. Mmasị Moses nwere n’ebe ihe ebube a nke ike Chineke dị nyere Chineke ohere ikpo ya, Opupu 3:4; Jon 1:47-49
4. Chineke kpughere Onweya nye Moses, náaluputa nime Moses omumè nke nsopurụ, Opupu 3:5, 6; Joshua 5:13-15; Daniel 10:8, 9; Nkpughe 1:17

II Mkpughe Nke Chineke Banyere Nzube Ya Nye Moses

5. Chineke naekpughe mmasị Ya nime Umụ Israel: O huru; O nuru; O matara, O wee ridata, Opupu 3:7, 8; Abù Qma 139: 1-12; Jenesis 18:21
6. Chineke naekpughe nzube Ya banyere ndi Hibru, Opupu 3:9, 10; Olu Ndi-ozu 7: 29-35

III Mkpughe Nke Ike Ebighi ebi Nke Chineke Nye Moses

7. Moses naamá jijiji n’ihi idjukwu nke olu ahụ anaenye ya, náenwe mmetụ na ya enweghi ike ilu ya, Opupu 3:11
8. Chineke gbara Moses Ume site n’ikwe ya mkwà na Ya ganaenwe mmasị n’ebe o nọ na kwa idi náelekota ya anya, Opupu 3:12; Jeremaia 1:7, 8
9. Moses naari oke wee nata oké mkpughe di elu nke odidi ebighiebi na aha Chineke, Opupu 3:13-15; Aisaia 6:1-5; Mak 12:26, 27

IV Mmalite Ijeozu Na Ndumodu Chineke Nye Moses

10. Atuziiri Moses aka ijeozu ahụ, Opupu 3:16, 17; Olu Ndi-ozu 26:15-18; Abù Qma 103: 7
11. Eziri Moses ka o jekwuru Fero, Opupu 3:18
12. Chineke bu uzọ dọọ Moses akanánti maka ojuru nke Fero, wee náekwu otú agaesi náputa Israel, Opupu 3:19-22; Aisaia 6:9, 10

NKỌWA DỊ ICHEICHE

Ugbu a anyị na ahụ Moses, onye gaje idú Israel, nime ozara n’akukụ Ugwu Sainai, ka o naanodu náazụ igwè aturụ nke ogo ya nwoke, Jetro, nke bú nzokwu ikpèazụ nke iheomumụ nke Moses natara n’aka Chineke.

Otú onye kwuru otú mgbe si “irigo n’onodu di elu nwere ike malite n’ebe di ala nke ana-amaghi ama”; anyi wee náachoputa nke a dika eziokwu putara ihè na ndi Chineke gaeji mere ngwaolu náebu uzọ nwee oge dika agaasi na ha nọ ichè n’ebe Chineke nọ -- mgbe ufodu “nime okéohia na n’ozara,” mgbe ufodu nime ndagwurugwu nke oké mkpagbu na iriuru, mgbe ufodu kwa n’ebe di icheiche nke oké ahuhu na obi ezughieike. Oge iheomumụ ndia di icheiche naabu akukụ atumàatù Chineke iweruta anyi nso Ya; ma otutu mgbe anyi naahu na ha naabara anyi site n’odida, ime ngwangwa, adighieike, maobu ihe ikpo anyi n’akukụ nke anyi.

N’akukụ nke Moses oge a biara n’ihi ime ngwangwa ya na erughieru n’oge o naechè na o bu uche nke Chineke nye ya. O huru mmeso ojoo anaemeso otú nime ndi nke ya; ebe o bu na onye ahụ nke náatá ahuhu enweghiuzo inaputa onweya, Moses nara okwu ahụ n’onweya. Eleghianya o di ya ka o gaameri mmegbu niile megide ndi ya, wee mee ka Israel nwere onweha site náagbu nke ibu oru. Ma nke ahụ abughi uzọ nke Chineke maobu otú O si eme ihe, maobu oge nke Chineke. Chineke chorọ ime ka o gabiga mgbe o dighi mmadu o bula gaanara otuto maobu nsopuru n’ihi nnaputa ahụ. Chineke chorọ ka ndi nke Ya fèè Ya ofufè na nsopuru; ma, n’igosi ha ofufè ahụ, O turu atumàatù iji aka Ya dike di kwa ukwu náputa ha.

Okpukpo nke Moses putara ihè. O nwere mmetuta nke Chineke n’obi ya n’oge o bu nwaokoro wee choo kwa imezu ya. Ma ime ngwangwa mere ya ka o tufue nsopuru ndi nke ya o wee ghara inweike inyere ha aka, otú mgbe. Mgbe anyi, buteere Chineke uzọ, qbuna n’ihe anyi matara nkeoma na o bu atumàatù nke Chineke, ndiozo apughi ihu ihe ahụ anyi naahu nkeoma dika okpukpo nke Chineke nye anyi. Ma mgbe anyi chere Chineke ka O luputa ihe niile wee tinye anyi n’ebe O doziri, mmadu niile gaamata na obu aka Chineke di n’olu ahụ wee sopuru okpukpo anyi.

Ụzọ nke Chineke ipụta ihè n'osisi ntà ahụ nke náéréọkụ bụ ka Moses nwapụta na Chineke zigara ya na Chineke ahụ gaanonye kwara ya mgbe niile. Apurụ ikwu na ọ bụ iheatù nke náégosi Israel nime ahụhụ na mkpagbu ya dị icheiche – nime ire ọkụ, ma eréchapughị ya. Ọ bụ kwa iheatù naágosi nzukọ Kraist – nime mkpagbu ọtụtụ mgbe, nime etiti ndịro, nime ndagwùrùgwù nke onyinyo ọnwụ, ma eréchapughị ya. Ọ bụ kwa, n'ụzọọzọ, ihe náégosi onye náesouzọ Kraist ọ bụla – anaesogbu anyị, ma adighị arapụ náání anyị; anaatụda anyị n'ala, ma adighị ala anyị n'iyi; anyị naéjégharị n'etiti ókéọkụ ahụ, ma ọkụ eréchapughị anyị.

Mgbe Moses hụrụ osisi ntà ahụ náéréọkụ, ọ tugharịrị ka o lee ihe ọ bụ. Onye ode abụ nke anyị náamaghị aha ya, kowara nke a nkeoma mgbe ọ sịrị:

“ N’ofeala-ájá dī anya,
Mgbe dīka nwata, nání ya,
Jere nēchegharị uche,
Ọ hụ otù osisi nēre ọkù,
“Chawa n’ike-n’ike nērepīaghị osisi ahụ,
Onye gāhú, nātugharīghị wee lee?
“N’akuk’ugw’ahīhīa ndụ
Ka igwè aturū nāta nri
Àkù ụtọ nke ọzara:
Mgbe, n’obi nēnweghī mgbasasị,
Onye-òzùzù nọ iche, nāgwa Chineke okwu,
Ma, ka ọ nēkwu, ọ nāsopurū.”

Onye ahụ nke rọrọ “ka emejọkọ ya na ndị nke Chineke, kama inwe ihe-utọ nke nmehie na nwa oge; ebe ọ gùrù ita-uta nke Kraist-ayi n'àkù dikariri àkù nile nke Ijīpt uku,” chefuru ihe niile banyere izù aturū ya wee tugharịa anya ya n'ebe Chineke nọ. N'ihī na o mere nke a, Chineke wee gwa ya okwu kpọ kwa ya n'ihī ọlụ ọzọ dī mkpà. Ọtụtụ mmadụ òle nime anyị naetufu ngozi dī ukwu nke Chineke gara enye anyị, náání n'ihī na anyị “atugharigh ka ayi hu” mgbe Chineke nọ nso!

Mkpughe nke a ka Chineke gosīrī n'Onweya mgbe Ọ pụtara ihè n'osisi ntà náéréọkù. Ma ebe ọ bụla Chineke nọ, mmadụ gaenwe nsopurū. Agwara Moses ka o yipụ akpukpukwū ya n'iru Chineke ya: Chineke Nke Pūrū Ime Ihe Niile, Onyenweanyị Jehova Chineke, ABŪM ahụ dī Ukwu! N'ụzọ dī kwa otú a Joshua, kwa, nyere Chineke nsopurū mgbe o zutere Onyenweanyị n'ala dī larị nke Jeriko.

Ijéozī ahụ nke enyere Moses dī ukwu. Ọtụtụ ihe naemebi nke ndịozī ha gaadabere n'onye ahụ nke Chineke rọputara iduru ndị nke Ya ba nime Ala Mkwà ahụ. Mmadụ apughị itá Moses ụta mgbe ọ sịrị “Onye kam bụ?” Mgbe Chineke naakpòkù n'ebe dī óké mkpà n'ọlụ Ya, mmadụ agaghị eche na o tozuru ime ya n'onweya. Ọtụtụ nime anyị naalaghachīzàzù n'ufòdụ ihe kwesīrī anyị ime. Pól Onyeozī kwuru banyere ọkpukpọ ya, “Nkpà nākpam; n'ihī na ahuhu dirim, asi na ezisaghm ozi-oma!” (I Ndi Kọrint 9:16). Ma inye iwu niile nke Chineke bụ inye ike Ya; mgbe enyere iwu anaenyezu kwa ike na amamihe ijī mee ya.

Ọ dī nkasīobi dī ukwu na igbàume nime ọzízà nke Chineke nyere Moses. “N'ihī na mu na gi gānọ.” Nke ahụ pụtara na Moses gaabụ onyeozī, ọ bughị nnaukwu. Ọ pụtà kwara na ọlụ ahụ aghaghīga nkeoma na ọ dīghī kwa ụkọ nke amara na ike gaadī. Nke a pụtà kwara na ọ bụ ezie na Fero gaebili imegide, ma Moses aghaghī imeri ya. Ọ dī ebube inwe ụdī mkwà ahụ mgbe anyị naaga n'iru n'igbà mgbà imegide onyeiro nke ezimume! “N'ihī na mu na gi gānọ” bụ okwu náedúbīga anyị ná nsogbu ọ bụla na mgbe ụzọ mechiri, ọ bụ kwa ike mgbe ọgù ahụ naesi ike, ná mmeri mgbe “onye nkpagbu gābata dika miri-iyi.”

Ọ dī ebe ọgụgụ ufòdụ nke Akwukwónsọ ndī náekweghīekwe náakpachapụ anya ghọtaghie ọtụtụ mgbe, nke ha naewukwasī irụkà ha na Chineke abughị Onye ezimume. Otù nime ebe ọgụgụ ndīa bụ amaokwu olenaole ikpèàzù nke iheòmmù anyị. Chineke nyere Moses nchịkọta okwu dī ngwangwa nke ọzọ agaeji naputa Israel, wee si na ha gaarịorọ n'aka ndī Ijīpt wee laa kwa obodo ahụ n'iyi n'ụzọ akpachapurūanya dī otú a. Ndī náekweghīekwe naatùaka n'ihē nke a n'ikwaemò, náasī na ndī Ijīpt náemeghī ihe ọjọọ ka emere ka ha hụọ ahụhụ n'ihī iwu niile nke ndīochichī akaike nke náachī ha, ndī eleghīanya ndī Ijīpt hụkwara ahụhụ n'okpuru ha.

Ma ọ dīghī ihe ndabere nke dīrī irụkà. Ndī Israel bụ ndī nwere onweha, ndī emere ka ha bụrū orù n'ihī na ndī Ijīpt tūrū egwù itoètò nke ike ndī ahụ ha jī nnukwu ụgwọ ekele. Emere ndī Israel ka ha lụọlụ ike náenyeghī ha ụgwọlụ ọ bụla – náagbanyeghī naenyeghī kwa ha ngwaolụ n'otù oge tūkwasī kwa na nke a wee mee ka ụmụọhụ ha laa n'iyi. N'ezie onye ọ bụla nime ndī mba nke a ritara urù ná mmeso ọjọọ a bụ onye jī ụgwọ, ma ọ dīghī ihe ọzọ n'ihē anaahụ anya ikwughachī ndī Israel.

Okwu nke a bụ **nri ọta**, dīka edere ya n'ebe a, gaeme ka nsogbu nghotahie niile gwúsia. Ọ pụtara **ị rị ọta**, **ị chọta**, ma ọbụ **ị nara**. Chineke dūrū ndī Israel ọdụ inata ihe kwesīrī ha n'ihī ijéozī niile ha, emere ya nime mmụọ dī otú

ahụ ewereghị ya dịka ihe mbinye n'ebe ndị Israel maqbu ndị Ijpt nọ. O bụ kwa nke ha n'ihị ndogbu n'olụ ha ka ha ji nweta ya – ebe o di ukwu. Asị na agbakoro ihe niile n'oge nke opupu ahụ, Ijpt gaabwori ndi ji Israel ugwo di ukwu. Chineke kwere ka umu Israel buru ndi akwughachiri ugwo n'uzo di otu a.

AJỤJỤ DỊICHEICHE

1. Òlee ebe ka Moses nọ mgbe o nuri okpukpoko nke Chineke?
2. Gini ka Moses naeme n'oge ahụ?
3. Òlee ndikom ozo nke Chineke gafere oge ozuzu tupu Chineke ewere ha jee ozi nkeoma?
4. Òlee ihengosi di ebube nke Chineke gosiri nke mere Moses jiri chigharia site n'olu nke ubochi ya niile?
5. Gini ka Moses mere mgbe o matara na Chineke naekwu okwu?
6. Mgbe Chineke gwara Moses ihe o gaeme, gini ka Moses kwuru?
7. Moses o kwuru ihe di mma, òlee oziza Chineke nyere ya?
8. Òlee aha Chineke ji mee ka amara Ya n'oge a?
9. Gini ka anaele anya na ihengosi ahụ di ebube gana akuziri Moses nime otutu arọ nke di n'iru?
10. Kwue ihe atumatu ahụ sarambara nke Chineke nye Israel, dika agwara Moses n'ebe a putara.